

KSIĘGA POSTU (AS-SAUM)

Przekład i opracowanie Elżbieta al-Saleh

Wszelkie prawa zastrzeżone

[Kontakt](#)

Księga Postu to jedna z ksiąg z cyklu dotyczącego filarów islamu. Omawia wszelkie najważniejsze aspekty postu w islamie, od postu obowiązkowego w miesiącu ramadan po post zalecany. Podstawowa lektura każdego muzułmanina, i nie tylko.

1.	MIESIĄC RAMADAN	2
2.	ISTOTA POSTU I KOGO OBOWIĄDUJE POST W RAMADANIE	2
3.	PIERWSZY DZIEŃ RAMADANU	3
4.	INTENCJA - NIJJA	4
5.	KIEDY NALEŻY ROZPOCZĄĆ DZIENNY POST	4
6.	KIEDY NALEŻY PRZERWAĆ POST	5
7.	SAHUR - POSIŁEK PRZED ROZPOCZĘCIEM DNIA POSTU, PRZED ŚWITEM	6
8.	IFTAR - POSIŁEK PRZERYWAJĄCY POST DZIENNY, PO ZACHODZIE SŁOŃCA	6
9.	TARAWIH - MODLITWA NOCNA W RAMADANIE	7
10.	UCZYNKI ZALECANE W RAMADANIE	8
11.	CO NIE UNIEWAŻNIA POSTU	9
12.	SYTUACJE, KTÓRE ZEZWALAJĄ NA PRZERWANIE POSTU ZA DNIA	10
13.	W JAKICH SYTUACJACH POST JEST ZABRONIONY	10
14.	CO UNIEWAŻNIA, ANULUJE POST W DANYM DNIU	11
15.	ODROBIENIE - QAZA I ODKUPIENIE - KAFFARA	11
16.	POST KOBIET	12
17.	ITIKAF - ODOSOBNIENIE W MECZECIE	14
18.	NOC PRZEZNACZENIA (LAJLAT AL-QADR)	15
19.	ZAKAT AL-FITR - JAŁMUŻNA Z OKAZJI KOŃCA POSTU	16
20.	MODLITWA I ŚWIĘTO Z OKAZJI ZAKOŃCZENIA POSTU - ID AL-FITR	17
21.	POST DOBROWOLNY (NADOBOWIĄZKOWY)	18

{WY, KTÓRZY WIERZYCIE! POST ZOSTAŁ WAM NAKAZANY, TAK JAK NAKAZANY ZOSTAŁ DLA TYCH, PRZED WAMI, ABYŚCIE MOGLI STAĆ SIĘ POBOŻNYMI}¹

1. MIESIĄC RAMADAN

Post w miesiącu ramadan, dziewiątym miesiącu kalendarza islamskiego jest jednym z pięciu filarów islamu i obowiązkiem każdego muzułmanina, kobiety i mężczyzny. Każdy wierny musi być świadom faktu, że błogostawieństwa ramadanu nie zostaną osiągnięte, dopóki nie posiadzie pełnej wiedzy o zasadach postu ustanowionych przez Allaha w Koranie i sunnie Proroka Muhammada (pokój i błogostawieństwo Allaha z nim) oraz dopóki nie wprowadzi ich w życie.

[Koran 2:184] {(przestrzegali postu) przez określoną ilość dni, jednak jeśli ktoś z was choruje lub podróżuje, (powinien odrobić) taką samą ilość w innych dniach. Ci zaś, którym post sprawia trudność (ludzie starsi, itp.) mogą (pościć lub) nakarmić biedaka (za każdy dzień). Ten zaś kto czyni dobro z własnej woli, czyni lepiej. Wiedźcie, że lepiej dla was jest, abyście pościli}.

[Koran 2:185] {ramadan to miesiąc, w którym został objawiony Koran - pouczenie (droga prosta) dla ludzi i wyraźne dowody dla pouczenia, i kryterium (między dobrem a złem). Zatem, każdy z was, kto zauważy (nów podczas pierwszej nocy) miesiąca (ramadan, przebywa on w swoim domu), musi pościć w tym miesiącu, a ten, kto jest chory lub w podróży, taką samą ilość (dni, które opuścił w ramadanie) w innych dniach (w innym terminie). Allah chce wam ułatwić rzeczy i nie chce ich wam utrudniać. Musicie dopełnić taką samą ilość (dni), i głosić wielkość Allaha (mówili *takbir* - „*Allahu akbar*”, widząc nów miesiący *ramadan* i *szawwal*) za to, że poprowadził was (drogą prostą), abyście mogli być mu za to wdzięczni.}

[Koran 2:187] {Wolno wam zbliżać się do waszych żon podczas nocy postu. One są dla was *libas* [osłoną ciała, lub zasłoną, lub *sakan* (mile jest wam dzielenie z nimi życia - jak w wersecie [7:189], a wy jesteście dla nich tym samym. - *Tafsir* At-Tabari] Allah wie, że oszukiwaliście samych siebie, więc zwrócił się ku wam (zaakceptował waszą skruchę) i przebaczył. Przeto teraz obcujcie z nimi i oczekujcie tego, co przeznaczył wam Allah (potomstwa), i jedzcie i pijcie dopóki nie odróżnicie białej smugi (światła) świtu od czarnej smugi (ciemności nocy), potem dopełnijcie postu (poście) do zapadnięcia nocy. I nie obcujcie z nimi (waszymi żonami) kiedy jesteście w *itikaf* (odosobnieniu w meczecie, modląc się i wnosząc prośby do Allaha, odsuwając się od „ziemskich spraw”) w meczetach. Oto granice ustalone przez Allaha, więc nie przekraczajcie ich. W ten sposób Allah wyjaśnia Swoje *ajaty* (znaki, dowody, nauki, objawienia, wersety, prawa, granice, nakazy, itp.) ludziom, aby stali się pobożnymi (zob. [2:2])}

2. ISTOTA POSTU I KOGO OBOWIĄZUJE POST W RAMADANIE

Przekazał Abu Hurajra, że Wystannik Allaha (pokój i błogostawieństwo Allaha z nim) powiedział: „Allah rzekł: ‚Wszystkie uczynki Dzieci Adama (ludzi) są dla nich za wyjątkiem postu, który jest dla Mnie i za to (ich) wynagrodzę’. Post jest osłoną lub ochroną przed ogniem i grzechem. Kiedy człowiek pości, powinien unikać stosunków płciowych z żoną, kłótni, a jeśli ktoś wszczyna z nim bójkę lub kłótnię, powinien powiedzieć: ‚Poszczę’. Na Tego, w Którego Ręce spoczywa moja dusza, nieprzyjemny zapach z ust poszczącego miłszy jest Allahowi niż woń pizma. Są dwie przyjemności dla osoby, która pości: jedna - kiedy

¹ Koran 2:183

przerywa post, a druga - kiedy spotka swego Pana; wówczas będzie zadowolony ze swego postu”. [Sahih Buchari]

Wraz z nastaniem ramadanu wszyscy muzułmanie, którzy osiągnęli dojrzałość płciową, są zdrowi i przebywają w swoim miejscu zamieszkania (tzn. nie podróżują) są zobowiązani do przestrzegania postu. Chorzy i podróżujący mogą przerwać post, aczkolwiek muszą opuszczone dni postu odrobić w późniejszym terminie. Allah mówi (interpretacja znaczenia):

[Koran 2:185] {Zatem, każdy z was, kto zauważy (nów podczas pierwszej nocy) miesiąca (ramadan, przebywa on w swoim domu), musi pościć w tym miesiącu, a ten, kto jest chory lub w podróży, taką samą ilość [dni, które opuścił podczas ramadanu] w innych dniach (w innym terminie).}

Podobnie, osoby w podeszłym wieku lub cierpiące na poważne choroby, których termin wyleczenia trudno jest ustalić mogą przerwać post przeznaczając w zamian przynajmniej połowę *sa'a* (jednostka miary, ok. 2,5 kg) pożywienia na rzecz biedaka za każdy opuszczony dzień postu”.

[Koran 2:184] {Ci zaś, którym post sprawia trudność (ludzie starsi, itp.) mogą (pościć lub) nakarmić biedaka (za każdy dzień).}

Ibn Abbas wyjaśnił: „Werset ten dotyczy osób w podeszłym wieku, na wyleczenie których nie ma nadziei”. [Sahih Buchari] Dotyczy on również osób chorych, cierpiących na nieuleczalne choroby. Ze względu na fakt, że nie są oni w stanie (jest to dla nich fizycznie niemożliwe oraz nadwerężyć może ich zdrowie) przestrzegać postu, nie zachodzi w tym przypadku konieczność odrobienia opuszczonych dni postu.

3. PIERWSZY DZIEŃ RAMADANU

Miesiąc *szaban* to ósmy miesiąc kalendarza muzułmańskiego poprzedzający ramadan. Muzułmanie powinni dokładnie obliczać liczbę dni miesiąca *szaban*, zgodnie z praktyką Proroka. Jest to o tyle istotne, albowiem miesiąc w kalendarzu księżycowym może liczyć dwadzieścia dziewięć lub trzydzieści dni i zaczyna się z nowiem księżyca. Jeżeli niebo jest zachmurzone i nie można dostrzec nowiu, wówczas zakłada się, że ramadan rozpoczyna się po trzydziestym dniu miesiąca *szaban*.

Przekazał Abdullah bin Umar: Wystannik Allaha (pokój i błogostawieństwo Allaha z nim) wspominał ramadan i rzekł: „Nie rozpoczynajcie postu dopóki nie ujrzycie nowiu księżyca (miesiąca ramadan) i nie kończcie postu dopóki nie ujrzycie nowiu księżyca (miesiąca *szawwal*), lecz jeśli niebo jest zachmurzone (i nie możecie go dojrzeć) wówczas opierajcie się na obliczeniach (przyjmujcie, że *szaban* liczy trzydzieści dni)”. [Buchari i Muslim]

Abu Hurajra przekazał, że Prorok lub Abul-Qasim (*kunja* Proroka Muhammada) rzekł: „Zacznijcie post, kiedy ujrzycie nów (miesiąca ramadan), i zakończcie, kiedy ujrzycie nów (miesiąca *szawwal*), a jeśli niebo jest zachmurzone (i nie możecie go dojrzeć), zamknijcie *szaban* w trzydziestu dniach”. [Buchari i Muslim]

Adi Ibn Hatim przekazał, że Prorok rzekł: „Kiedy rozpoczyna się ramadan poście przez trzydzieści dni, chyba, że ujrzycie nów księżyca”. [Ahmad, Tarabani]

Post w ostatnich dniach miesiąca *szaban*

Muzułmanie nie powinni przestrzegać nadobowiązkowego postu w ostatnich dwóch dniach miesiąca *szaban*, chyba że w tym terminie wypadają dni podczas których regularnie poszczą (zob. rozdział poświęcony postowi nadobowiązkowemu).

Abu Hurajra przekazał, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) rzekł: „Nie powinniście pościć dzień czy dwa przed ramadanem, chyba że ktoś ma to w zwyczaju (przestrzega postu nadobowiązkowego i post nadobowiązkowy przypada na te dni) wówczas może pościć”.

Według Ammara Ibn Jassar, Wystannik Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „Ten, kto pości podczas wątpliwego dnia (tzn. trzydziestego dnia miesiąca szaban) nie jest posłuszny Abul-Qasimowi (Prorokowi)”. [Nasai, Tirmidhi, Dawud]

W celu ustalenia początku miesiąca konieczne jest świadectwo muzułmanina

Aby ustalić początek i koniec miesiąca wystarczy świadectwo jednego, godnego zaufania muzułmanina, który ujrzał słońce; do ustalenia wschodu i zachodu słońca wystarczy świadectwo dwóch prawowiernych muzułmanów, nie wyklucza się jednak wiarygodności świadectwa jednej osoby, na podstawie hadisu Ibn Umara, który powiedział: „Ludzie ujrzeli księżyc, więc powiadomiłem Proroka, że go widziałem. Prorok zaczął pościć oraz zalecił post innym”. [Abu Dawid, Darimi]

4. INTENCJA - NIJJA

Obowiązkową rzeczą (*wadżib*) przed przystąpieniem do modlitwy porannej (*fadžr*) w dniu, w którym wierny zamierza pościć jest posiadanie intencji rozpoczęcia obowiązkowego postu.

Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) rzekł: „Ten kto nie określi przed modlitwą *fadžr*, że będzie pościł, nie będzie pościł (tj. jego post nie zostanie zaakceptowany)”. [Nasai, Tirmidhi, Abu Dawid]

Aisza przekazała od Proroka (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim): „Ludzie zmartwychwstaną (i zostaną ocenieni) stosownie do swoich intencji”.

Intencję „skrywa” się w myślach i nie wypowiada na głos. Posiadanie intencji w myślach przed modlitwą poranną, *fadžr*, jest obowiązkiem przy poście obowiązkowym. Przy poście nadobowiązkowym, intencja może być określona w dowolnym czasie (za dnia). Zdarzało się, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) odwiedzał Aiszę w miesiącu innym niż ramadan i pytał: „Czy macie coś do jedzenia?”. Jeśli odpowiadała, że, wówczas mówił „Zatem dzisiaj poszczę (jeśli nie jadł nic od porannej modlitwy *fadžr*)”. [Muslim]

Umm ad-Darda powiedziała: Abu ad-Darda pytał: „Czy macie coś do jedzenia?”. Jeśli odpowiadaliśmy przecząco, mawiał: „Zatem będę dzisiaj pościł”. Abu Talha, Abu Hurajra, Ibn Abbas oraz Huzaifa postępowali tak samo. [Buhari]

5. KIEDY NALEŻY ROZPOCZĄĆ DZIENNY POST

Allah rzekł (interpretacja znaczenia):

[Koran 2:187] {...i jedzcie i pijcie dopóki nie odróżnicie białej smugi (światła) świtu od czarnej smugi (ciemności nocy)}.

Przekazał Adi bin Hatim: Kiedy został objawiony werset: {i jedzcie i pijcie dopóki nie odróżnicie białej smugi od czarnej smugi} wziąłem dwa włosy, jeden czarny a drugi biały i trzymałem je pod poduszką i patrzyłem na nie w nocy, ale nie mogłem nic z nich odczytać. Więc, następnego ranka poszedłem do Wystannika Allaha i opowiedziałem mu o tym. Wyjaśnił mi: „Werset ten oznacza ciemność nocy i jasność poranka”. [Buhari i Muslim]

Przekazał Sahl bin Sad: Kiedy następujące wersety zostały objawione: {i jedzcie i pijcie dopóki nie odróżnicie białej smugi od czarnej smugi} i o świcie nic nie zostało objawione, niektórzy ludzie, którzy pragnęli pościć, zawiązywali czarne i białe nitki wokół nóg i jedli dopóki mogli jedną od drugiej odróżnić. Allah wówczas objawił słowo {świtu}, i stało się jasne, że oznaczało to noc i dzień”. [Buchari]

W niektórych krajach w ramadanie, azan - wezwanie na modlitwę poranną *fadžr* ogłaszany jest dwa razy. Po pierwszym azanie nie wolno jeszcze odmawiać modlitwy *fadžr* i można nadal jeść i pić, jest on niejako „ostrzeżeniem”, że niedługo nastanie czas modlitwy. Drugi azan wymaga zaprzestania spożywania posiłków i odmówienia modlitwy *fadžr*. Wyjaśnione to zostało w hadisach Proroka. Ibn Abbas przekazał, że Wystannik Allaha rzekł: „Są dwa *fadžr* (świty). Pierwszy nie zabrania spożywania posiłków ani nie zezwala na modlitwę (*fadžr*). Drugi - zabrania spożywania posiłków i zezwala na modlitwę”. [Ibn Chuzamah, Hakim]

W przypadku, kiedy wierny zjadł lub napił się w ciągu dnia, a później dowiedział się, że nastął ramadan musi natychmiast rozpocząć post powstrzymując się od jedzenia, picia oraz wszystkich innych czynności, które post unieważniają. Nie musi w tym wypadku odrabiać tego dnia w późniejszym terminie. Zdefiniowanie intencji (przed modlitwą *fadžr*) w tej sytuacji nie jest wymagane, albowiem wierny nie był świadom, że rozpoczął się post, a ze względu na brak wiedzy, nie mógł określić intencji.

6. KIEDY NALEŻY PRZERWAĆ POST

Umar przekazał, że Wystannik Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) rzekł: „Jeśli noc zbliża się z tej strony, a dzień znika z tamtej i zachodzi słońce, ten kto pości, musi przerwać post”. [Buchari i Muslim]

Post dzienny w islamie rozpoczyna się z nastaniem świtu, a kończy o zachodzie słońca.

Hadisy wskazują, że post należy przerwać od razu po zniknięciu za horyzontem tarczy słońca, nawet jeśli wciąż jest jasno. Niektórzy ludzie sądzą, że noc nastaje, kiedy ziemia od wschodu po zachód ogarniają ciemności, a nie bezpośrednio po zachodzie słońca. W podobny sposób rozumowali ludzie za czasów Proroka (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim), dopóki Prorok nie wyjaśnił tej kwestii.

Przekazał Ibn Abi Aufa: Kiedy podróżowaliśmy z Wystannikiem Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim), rzekł do pewnego mężczyzny: „Zsiądź i zmieszaj dla mnie *sawiq* (zmielony jęczmień) z wodą”. Mężczyzna rzekł: „Słońce (jeszcze nie zaszło), Wystanniku Allaha”. Prorok ponownie powiedział mu: „Zejdź i wymieszaj dla mnie *sawiq* z wodą”. Mężczyzna rzekł po raz drugi „Wystanniku Allaha! Słońce!” Prorok rzekł mu (po raz trzeci) „Zejdź i zmieszaj dla mnie *sawiq* z wodą”. Mężczyzna zszedł i przygotował dla niego *sawiq* z wodą. Prorok wypił, a potem wskazał dłonią (w kierunku wschodu) i rzekł: „Kiedy zauważycie noc nadchodzącą z tej strony, wtedy ten, kto pości powinien przerwać post”. [Buchari, Muslim, Ahmad]

Tak postępowali Towarzysze Proroka, m.in. Abu Said al-Chudri - przerywał on post od razu po tym, jak zanikła za horyzontem tarcza słońca. [Buchari]

Ten, kto pości powinien być świadom godzin rozpoczęcia oraz zakończenia postu, aby nie być całkowicie uzależnionym od azanu (wezwania na modlitwę), chyba że azan ogłaszany jest dokładnie z nastaniem czasu modlitwy. Jeśli azan na modlitwę jest opóźniany, wierny nie powinien czekać na jego ogłoszenie, lecz zacząć i przerwać post o wymaganej godzinie. Należy zaznaczyć, że niektórzy wierni opóźniają przerwanie postu do końca azanu. Nie ma to podstawy w szariacie i nie może być praktykowane. Należy przerwać post natychmiast po rozpoczęciu recytacji azanu przez muezina.

7. SAHUR - POSIŁEK PRZED ROZPOCZĘCIEM DNIA POSTU, PRZED ŚWITEM

W początkowym okresie islamu post i jego zasady były takie same, jak zalecenia Allaha dla ludzi Księgi (żydów i chrześcijan). Muzułmanie nie mogli jeść, pić ani zbliżyć się do małżonka/małżonki, jeśli zasnęli. Nie spożywano *sahur* (posiłku przed świtem), a ten, kto zasnął, musiał powstrzymać się od wszystkich wymienionych powyżej czynności do nastania następnej nocy. Kiedy powyższe zarządzenie zostało zniesione, Prorok Muhammad (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) nakazał muzułmanom spożywanie *sahur*, aby ich post różnił się od postu ludzi Księgi.

Według Amra Ibn al-As, Wystannik Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „Tym, co odróżnia nasz post od postu ludzi Księgi, jest posiłek spożywany przed świtem”. [Muslim]

Wystannik Allaha nakazał osobom przestrzegającym postu spożycie *sahur*. Rzekł: „Ten, kto zamierza pościć, powinien zjeść *sahur*”.

W *sahur* jest błogosławieństwo

Przekazał Anas bin Malik: Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) rzekł: „Jedzcie *sahur* albowiem w nim jest błogosławieństwo”. Abu Said al-Chudri przekazał, że Wystannik Allaha powiedział: „Jedzenie *sahur* jest błogosławieństwem. Nie zaniedbujcie go, weźcie chociaż łyk wody, albowiem Allah i Jego aniołowie błogosławią temu, kto je posiłek przed świtem”. [Ahmad]

Z czego powinien składać się *sahur*

Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) rzekł: „Najlepszym *sahur* dla wiernych są daktyl”. [Abu Dawud, Baihaqi, Hibban]

Jeżeli nie nic do jedzenia lub jest zbyt mało czasu na zjedzenie posiłku *sahur* może stanowić nawet łyk wody, co znajduje potwierdzenie w hadisach.

Opóźnienie *sahur*

Sunna zaleca, aby wierny opóźnił jak najbardziej spożycie *sahur*. Przekazał Anas: Zaid bin Sabit rzekł: „Zjedliśmy *sahur* z Prorokiem, a następnie podnieśliśmy się na modlitwę”. Zapytałem: „Jak długa była przerwa między *sahur* a azanem?”. Odpowiedział: „Przerwa wystarczała do recytacji pięćdziesięciu wersetów Koranu”. [Buchari i Muslim]

8. IFTAR - POSIŁEK PRZERYWAJĄCY POST DZIENNY, PO ZACHODZIE SŁOŃCA

Post należy przerwać jak najszybciej, tuż po zachodzie słońca - zgodnie z sunną Proroka i jego Towarzyszy. Amr Ibn Maimun al-Awdii rzekł: „Towarzysze Proroka przerywali post jak najszybciej (tuż po zachodzie słońca), a opóźniali *sahur*”.

Sahl Ibn Sad przekazał, że Wystannik Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) rzekł: „Ludzie zachowają dobrą kondycję, jeśli szybko przerywać będą post” [Buchari i Muslim] oraz: „Mój naród (moja społeczność) podążać będzie za moją sunną, jeśli nie będzie czekać na pojawienie się gwiazd przed zakończeniem postu”. [Ibn Hibban]

Przerwanie postu przed modlitwą wieczorną *maghrib*

Iftar - posiłek, którym przerywa się post - należy spożyć tuż po rozpoczęciu pierwszych fraz azanu na modlitwę *maghrib* - jeszcze przed rozpoczęciem modlitw zbiorowych w meczecie. Postępował tak Wystannik Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim). [Ahmad, Abu Dawud]

Czym można przerwać post

Na *iftar* Wystannika Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) składały się daktyle, a jeśli nie miał daktyli - woda. Anas Ibn Malik rzekł: „Prorok przerywał post przed odmówieniem modlitwy świeżymi daktylami. Jeśli nie miał świeżych daktyli, wówczas spożywał suche. A jeśli tych brakowało, brał kilka łyków wody”. [Ahmad, Abu Dawud]

Suplikacja podczas przerywania postu

Osoba, która pości powinna mieć świadomość, że Allah wysłucha jego/jej suplikacji i na nie odpowie. Abu Hurajra przekazał, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) rzekł: „Przyjęte zostaną prośby/suplikacje trzech ludzi: *dua* (suplikacja) człowieka który pości, kiedy przerywa post, *dua* sprawiedliwego imama i *dua* uciskanego”. [Tirmidhi, Ibn Madżah, Ibn Hibban]

Osoba, która pości powinna przerywając post prosić Allaha o rzeczy, które uczynią jej doczesne i wieczne życie łatwiejszym. Można czynić dowolne *dua*, aczkolwiek Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) wykonywał określone suplikacje, które dobrze jest wznosić (z dowolnymi).

Wystannik Allaha przerywając post mówił:

„*Dhahaba dhamaa wabtallat al-uruuq wa sabatal adżr in sza Allah*”

(Pragnienie minęło i naczynia krwionośne odżyły, a błogosławieństwo nadejdzie z wolą Allaha.) [Ahmad, Baihaqi]

9. TARAWIH - MODLITWA NOCNA W RAMADANIE

Tarawih - to modlitwa nadobowiązkowa (sunna) odmawiania po modlitwie nocnej - *isza* (przed modlitwą *witr*) w ramadanie. Modlitwa ta znana jest też pod nazwą *qijamun ramadan*. Podobnie jak w innych modlitwach nadobowiązkowych, nie ogłasza się na nią azanu ani iqamy.

Abu Hurajry, Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) rzekł: „Temu, kto przestrzega modlitwy nocnej w ramadanie powodując się wiarą i nadzieją na nagrodę od Allaha, zostaną wybaczone grzechy, które popełnił wcześniej”. [Muslim]

Aisza przekazała, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) modlił się w meczecie i było z nim kilka osób; kiedy modlił się następnej nocy, towarzyszyło mu więcej ludzi. Trzeciej nocy, ludzie zgromadzili się, lecz (Prorok) nie wyszedł (by poprowadzić modlitwę). Rano rzekł: „Zauważyłem, co uczyniliście, lecz obawa, że modlitwa ta może stać się dla was obowiązkową (w ramadanie) powstrzymała mnie od dołączenia (do was)”. [Muslim]

Modlitwa *tarwih* może być odmawiania w zgromadzeniu w meczecie lub indywidualnie. Jediną przyczyną dla której Prorok zaprzestał odmawiać ją w grupie była obawa, że może stać się obowiązkową, a co za tym idzie, warunkiem koniecznym do wypełnienia przez wiernych w miesiącu postu.

Ilość rakatów *tarawih*

Modlitwa *tarawih* opiera się na wielokrotności parzystej liczby rakatów. Minimalna ilość rakatów odmawianych w *tarawih* wynosi dwa, maksymalna jedenaście lub dwadzieścia (dziesięć par). Podczas *tarawih* po recytacji sury Otwierającej w każdym rakacie recytuje się wersety bądź sury Koranu. Jeżeli wierny chce odmówić osiem rakatów modlitwy *tarawih*: odmawia dwa rakaty i kończy je *taslimem*² (tak, jak modlitwę *fadžr*); wstaje, odmawia dwa rakaty kończąc je *taslimem*; wstaje odmawia dwa rakaty i kończy je *taslimem*; wstaje odmawia dwa rakaty - tak, aby w sumie ilość wszystkich rakatów wyniosła osiem.

Na koniec można odmówić dwa rakaty - *szafu* i jeden rakat *witr* - co da w sumie jedenaście rakatów.

Zgodnie z hadisem przekazany przez Aiszę, Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) nigdy nie przekraczał jedenastu rakatów w ramadanie, aczkolwiek, dwadzieścia rakatów *tarawih* i trzy rakaty *witr* zostały potwierdzone przez Umara, Usmana, Alego oraz wielu innych Salafów. Możliwym wytłumaczeniem różnic między przekazami jest to, że jedenaście rakatów to sunna zaś pozostałe są pożądane (*mustahab*).

Recytacja Koranu podczas *tarawih*

Chociaż sunna nie precyzuje, ile z Koranu należy recytować po surze Otwierającej w modlitwie *tarawih*, Salafowie przekazali, że recytowali całą surę Krowa w ośmiu rakatach. Wierny, który nie jest w stanie ich naśladować, powinien recytować tyle Koranu, ile jest w stanie.

10. UCZYNKI ZALECANE W RAMADANIE.

- **intensyfikacja dobroczynności:** według Ibn Abbasa, Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) był najbardziej hojnym spośród ludzi, a jego szczodroblliwość wzrastała w ramadanie, kiedy odwiedzał go anioł Gabriel, a Gabriel odwiedzał go każdej nocy miesiąca ramadan. Prorok recytował Święty Koran Gabrielowi, a kiedy Gabriel go spotykał, był bardziej szczodry niż pomyślny wiatr (który przynosi deszcz i zapewnia obfitość) [Bucharî];
- **karmienie poszczących:** Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) rzekł: „Ten, kto da jeść poszczącemu, aby przerwał post, otrzyma takie błogosławieństwo jak ten, kto pości, a ono (błogosławieństwo) nie umniejszy w żaden sposób błogosławieństwa osoby poszczącej”. [Ahmad, Tirmidhi]
- **akceptacja zaproszenia na *iftar* i suplikacje za gospodarza:** zaleca się, aby osoba, którą zaproszono na przerwanie postu, pomodliła się po zakończeniu posiłku za dobroczyńcą zgodnie z sunną Proroka (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim). Prorok wypowiadał następujące suplikacje:
 - „Niechaj twoje jedzenie spożywają sprawiedliwi, aniołowie modlą się za ciebie, a poszczący przerwie z tobą post”. [Ahmad, Nasai]
 - „Allahu! Nakarm tego, który mnie nakarmił, oraz napój tego, który dał mi się napić”. [Muslim];
 - „Allahu! Wybacz im i bądź dla nich miłosierny, i pobłogosław im to, w co ich zaopatrzyłeś”. [Muslim]

² Taslim: recytacja „assalamu alajkum ła ramatullah”

11. CO NIE UNIEWAŻNIA POSTU

Postu nie unieważniają:

- **nieświadomość, pomyłka:** według Abu Hurajry: Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „Jeśli ktoś je lub pije, zapominając (o poście), powinien kontynuować post, albowiem to, co zjadł lub wypił, otrzymał od Allaha”. al-Hasan powiedział: „Nic się nie stanie, jeśli do ust (poszczącego) wpadnie mucha”. al-Hasan i Mudżahid powiedzieli: „Jeśli ktoś zapominając odbędzie stosunek (w dniu postu) nie podlega karze (nie musi dokonać zadośćuczynienia)”;
- **stan dżanaba (większej nieczystości) po stosunku w nocy:** przekazały Aisza i Umm Salama: „Czasami Wysłannik Allaha budził się rano w stanie *dżanaba* po stosunku z jedną z żon. Wówczas kąpał się i pościł” [Buchari];
- **mycie zębów:** Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) rzekł: „Gdyby nie obawa, że byłoby to utrudnieniem dla mojej ummy (społeczności muzułmańskiej), nakazałbym używać miswaku (kawałek gałązki drzewa arakowego do mycia zębów) podczas każdej ablucji (*wudu*)”. [Muslim] W hadisie tym Prorok nie uczynił rozróżnienia między tym, kto pości, a tym, kto nie - zatem zalecenie to ma charakter ogólny i dotyczy również osób przestrzegających postu;
- **płukanie ust oraz nosa wodą:** Prorok płukał usta oraz nos, kiedy pościł, aczkolwiek zabronił poszczącemu, by robiła to zbyt często. Rzekł: „i często oczyszczajcie nos, chyba że pościcie”. [Abu Dawud, Tirmidhi] Ata powiedział: „Jeśli poszczący po umyciu ust wodą, wypluje ją, wówczas nie ma nic złego, chyba że przetknie ślinę i to, co zostało w ustach. I nie powinien żuć gumy, albowiem jeśli przetknie ślinę, nie twierdzą, że to przerwie jego post, ale jest to zabronione; a jeśli, płuczac nos wodą, a potem ją wydmuchując, dostanie się ona do gardła i nie jest on w stanie jej wypluć (zwrócić), nie ma w tym nic złego”;
- **pocałunki, pieszczoty małżonków:** Amr Ibn al-As rzekł: „Kiedy siedzieliśmy z Wysłannikiem Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) podszedł młody mężczyzna i zapytał: „Wysłanniku Allaha, czy mogę pocałować żonę podczas postu?”. Prorok odparł: „Nie”. Potem przyszedł starszy mężczyzna i zapytał: „Czy mogę pocałować (żonę) kiedy poszczę?”. Prorok odparł: „Tak”. Spojrzeliśmy po sobie, wobec czego Wysłannik Allaha rzekł: „Starszy mężczyzna jest w stanie kontrolować (pożądanie - przyp. tłum.)”. [Ahmad] Przekazała Aisza: „Prorok całował i obejmował (swoje żony) podczas postu, i miał więcej sił, by kontrolować pożądanie, niż którykolwiek z was”. Rzekł Dżabir bin Zaid: „Mężczyzna, który spogląda (na swoją żonę) i potem ma wytrysk, powinien pościć dalej”. [Buchari] Przekazała Zainab (córka Umm Salama'y) że jej matka, powiedziała: „Kiedy byłam (leżałam) z Wysłannikiem Allaha pod wełnianym kocem, dostałam okres, wymknęłam się więc i nałożyłam ubranie (które nosiłam zwykle podczas miesiączki). Zapytał: „Co się stało? Zaczęłaś miesiączkować?”. Odpowiedziałam twierdząco, a potem wsunęłam się pod wełniany pled. Myśliśmy się z Wysłannikiem Allaha wodą z tego samego dzbanu i całował mnie, kiedy pościł”. [Buchari];
- **badania krwi, zastrzyki inne niż zastrzyki w celu odżywienia organizmu:** nie unieważniają postu;
- **wymioty:** Abu Hurajra powiedział: „Jeśli poszczący wymiotuje, nie przerywa to jego postu, albowiem kiedy wymiotuje wydała z siebie i nic nie przetyka”. Ibn Abbas i Ikrima powiedzieli: „Post to zaprzestanie przyjmowania pożywienia, a nie - wydalanie go”;
- **upuszczanie krwi (*hijamah*):** początkowo *hijamah* unieważniała post, jednak zostało to później zniesione. Ibn Abbas powiedział: „Prorok poddał się upuszczaniu krwi, kiedy pościł”. [Buchari] Ibn Umar poddawał się zabiegowi upuszczania krwi

kiedy pościł, ale później zaprzestał tego, i upuszczał krew tylko w nocy. Upuszczano krew Abu Musa w nocy. Przekazano, że upuszczano krew Sad, Zaid bin Arqam i Umm Salama kiedy pościli. Umm Alqama powiedziała: „Upuszczano nam krew (podczas postu) w obecności Aiszy, a ona się temu nie sprzeciwiła”;

- **sprawdzanie smaku potrawy, pod warunkiem, że nie zostanie przełknięta:** Ibn Abbas rzekł: „Nie ma nic złego w próbowaniu octu lub potrawy podczas postu pod warunkiem, że nie dostaje się ona do przełyku” [Baihaqi] oraz: „Nie ma nic złego w próbowaniu potrawy z garnka lub innych potraw” [Buchari];
- **kąpiel, prysznic, polewanie wodą:** Wystannik Allaha (pokój i błogostawieństwo Allaha z nim) polewał głowę wodą, kiedy pościł (z powodu pragnienia lub upatu). [Abu Dawud, Ahmad] Przekazała Aisza: „(Czasami) w ramadanie Prorok kąpał się rano, nie z powodu mokrego snu, i kontynuował post”. [Buchari] Ibn Umar namoczył szatę w wodzie, a potem nałożył ją kiedy pościł. [Buchari] Asz-Sza’bi korzystał z łazienki (kąpał się), kiedy pościł. [Buchari] al-Hasan powiedział: „Nie ma nic złego w tym, aby poszczący przepłukał usta wodą i schłodził ciało” [Buchari];
- **użycie kohlu:** Anas, al-Hasan i Ibrahım nie widzieli nic złego w ozdabianiu oczu kohlem podczas postu. [Buchari] al-Hasan powiedział: „Nie ma nic złego, jeśli poszczący płucze nos wodą, pod warunkiem, że nie dostanie się do gardła, lub maluje oczy kohlem”;

12. SYTUACJE, KTÓRE ZEZWALAJĄ NA PRZERWANIE POSTU ZA DNIA

Allah pozwolił wyznawcom islamu na przerwanie postu za dnia w następujących sytuacjach:

- podczas poważnej choroby wymagającej przyjmowania pokarmów i lekarstw;
- w podróży;
- w ciąży, jeśli post sprawi kobiecie trudność lub może zaszkodzić zdrowiu dziecka;
- w okresie karmienia piersią, jeśli post może zaszkodzić zdrowiu kobiety lub dziecka;
- w podeszłym wieku;
- jeśli za dnia muzułmanin musi wykonać ciężką pracę fizyczną, podczas której post mógłby zaszkodzić jego zdrowiu.

Osoba, która przerwała post z powyższych powodów, musi odrobić każdy opuszczony dzień w późniejszym terminie (*qaza*). (Więcej na ten temat w rozdziale 15 „Odrobienie i rekompensata”).

13. W JAKICH SYTUACJACH POST JEST ZABRONIONY

O ile wierny, wiarna w powyższych sytuacjach może dokonać wyboru, muzułmanka podczas miesiączki i krwawienia post-partum nie może pościć i musi odrobić opuszczone z powyższych powodów dni postu w innym terminie. Więcej informacji odnośnie postu kobiet w rozdziale pt. „Post Kobiet”.

Zabroniony jest post nadobowiązkowy (kobiet i mężczyzn) w pierwszych dniach świąt *al-fitr* i *al-adha*, jak również w piątek (chyba, że w piątek wypadają na przykład dni *taszriq* - podczas których post jest zalecany, a wierny ma w zwyczaju pościć w tym okresie). Jeśli wierny obudzi się w piątek rano i postanowi w tym dniu pościć (post nadobowiązkowy),

powinien przerwać post (jeśli nie pościł dnia poprzedniego i nie zamierza pościć dnia następnego).

Przekazał Abu Hurajra: Słyszałem, jak Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) mówił: „Nikt nie powinien pościć w piątek, chyba że pości dnia poprzedniego i następnego”. [Buchari]

Przekazała Dżuwairija bint al-Haris: Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) odwiedził ją (Dżuwairiję) w piątek, a ona pościła. Zapytał ją: „Czy pościłaś wczoraj?”. Odparka: „Nie”. Powiedział: „Czy zamierzasz pościć jutro?”. Odparka: „Nie”. Powiedział: „Zatem przerwij post”. Przez inny łańcuch przekazicieli przekazano, że Abu Ajjub powiedział: „Kazał jej przerwać post”. [Buchari]

14. CO UNIEWAŻNIA, ANULUJE POST W DANYM DNIU

Poniższe czyny, wykonywane świadomie i celowo w ramadanie unieważniają post w dniu, w którym miały miejsce:

- wymuszone wymioty;
- intencja przerywania postu za dnia;
- stymulacja bez stosunku prowadząca do wytrysku;
- umyślne jedzenie, picie, palenie papierosów, spożywanie innych produktów (przetykanie).

Człowiek, który popełnia celowo nawet jedną z wymienionych powyżej czynności popełnia jeden z grzechów głównych (świadome przerywanie postu), musi on kontynuować post przez pozostałą część dnia oraz dopełnić określonych czynności, mających na celu zadośćuczynienie popełnionemu grzechowi. Osoba która znalazła się w jednej z powyższych sytuacji, musi odrobić każdy unieważniony dzień w późniejszym terminie (*qaza*). Więcej na ten temat w poniższym rozdziale „Odrobienie i rekompensata”.

- **stosunek płciowy:** każdy dzień unieważniony przez stosunek płciowy wymaga zarówno odrobienia - *qaza* (powtórzenia unieważnionego dnia) jak również rekompensaty - *kaffarra*, którą stanowią: a) uwolnienie niewolnika (a jeśli to nie jest możliwe), b) post podczas dwóch kolejnych miesięcy (a jeśli to nie jest możliwe), c) nakarmienie sześćdziesięciu ubogich.

15. ODRORIENIE - QAZA I ODKUPIENIE - KAFFARA

Przekazał Abu Hurajra od Proroka (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim): „Kto nie przestrzegał postu przez jeden dzień w ramadanie bez ważnej przyczyny lub (z powodu choroby, wówczas nawet jeśli pościłby przez cały rok, nie zrekompensuje tego dnia”. Tak samo przekazał Ibn Masud. Said bin al-Musaijab, asz-Szabi, Ibn Dżubair, Ibrahim, Qatada i Hammad powiedzieli: „Powinien pościć w dodatkowym dniu, w zamian za każdy dzień opuszczony”. [Buchari]

Sytuacje, które przerywają post dzielą się na dwie kategorie:

- **unieważniające post** (w danym dniu) i wymagające powtórzenia, odrobienia opuszczonych dni w późniejszym terminie (*qaza*); zaliczają się do nich: celowe spożywanie posiłków; wymuszone wymioty; miesiączka, krwawienie post-partum; ejakulacja (wytrysk nasienia);

- **anulujące post** (w danym dniu), wymagające odrobienia w późniejszym terminie (*qaza*) oraz wypełnienia aktu zadośćuczynienia, odkupienia (*kaffarra*): jest to zgodnie z opinią uczonych tylko stosunek płciowy za dnia postu. *Kaffarra* - rekompensatę stanowić może alternatywnie: a) uwolnienie niewolnika; b) post przez dwa kolejne pełne miesiące księżycowe; c) nakarmienie sześćdziesięciu ubogich. Uczeni twierdzą, że rekompensata musi być zrealizowana w określonym porządku to znaczy najpierw powinno się wyzwolić niewolnika; jeśli jest to niemożliwe, należy pościć przez dwa kolejne miesiące księżycowe i dopiero, jeśli wierny nie może pościć na przykład ze względów zdrowotnych, nakarmić biednych. *Kaffarra* i *qaza* obowiązują zarówno męża, jak i żonę, albowiem oboje uczynili rzecz zabronioną za dnia postu. Uczeni przytaczają za dowód następujący hadis od Abu Hurajry: Kiedy siedzieliśmy z Prorokiem (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim), podszedł do nas mężczyzna i rzekł: „Wysłanniku Allaha, jestem zgubiony!”. Wysłannik Allaha zapytał, co się stało. Odpowiedział: „Odbyłem stosunek z żoną za dnia postu”. Wysłannik Allaha zapytał go: „Czy stać cię na wyzwolenie niewolnika?”. Ten zaprzeczył. Wysłannik Allaha zapytał: „Czy jesteś w stanie pościć przez dwa kolejne miesiące?”. Ten zaprzeczył. Prorok zapytał: „Czy możesz nakarmić sześćdziesięciu biednych?”. Ten zaprzeczył. Prorok zamilkł, a w tym czasie przyniesiono mu kosz daktyli. Prorok zapytał: „Gdzie ten, który pytał?”. Odpowiedział: „Jestem (tutaj)”. Prorok rzekł: „Weź to (kosz daktyli) i oddaj w jałmużnie”. Mężczyzna rzekł: „Ma to dać biedniejszym ode mnieNa Allaha, nie ma rodziny między tymi dwiema górami (Medyny), która byłaby biedniejsza ode mnie”. Prorok uśmiechnął się szeroko (ukazując zęby trzonowe) i rzekł: „Nakarm tym swoją rodzinę”.

Kiedy należy odrobić dni postu opuszczone w ramadanie

Ibn Abbas powiedział: „Można przestrzegać postu nieregularnie, na co wskazują słowa Allaha: {...Taka sama ilość (dni, podczas których nie przestrzegano postu, musi zostać odrobiona) w innych dniach}”.

Said bin al-Musaijab powiedział: „Nie należy pościć przez dziesięć dni (post nadobowiązkowy w miesiącu *zul-hidżdża*) jeśli nie odrobiono zaległych dni postu opuszczonych w ramadanie”.

Ibrahim powiedział: „Jeśli ktoś nie odrobił dni postu opuszczonych w ramadanie do następnego ramadanu, wówczas powinien pościć w ramadanie, a po nim pościć przez tyle dni, ile opuścił w poprzednim ramadanie”.

Przekazała Aisza: „Czasami opuszczałam kilka dni ramadanu (z powodu miesiączki - przyp. tłum) i mogłam je odrobić tylko w szabanie (miesiąc poprzedzający kolejny ramadan)”. Rzekł Jahja, jeden z narratorów hadisu: „Zajęta była usługiwaniem Prorokowi”.

16. POST KOBIET³

Obowiązek postu obejmuje każdą muzułmankę, która osiągnęła wiek dojrzałości płciowej (znaką jest wystąpienie pierwszej miesiączki). Post kobiet nie różni się od postu mężczyzn, aczkolwiek są pewne sytuacje, w których Allah zezwolił kobietom przerwać post lub postu im zabronił. Przerwanie postu wymaga wszakże odrobienia opuszczonych dni w termie późniejszym.

³ źródło: Szeich Dr. Salih Al-Fawzan (Członek "Kibar-ul-'Ulama" oraz Komitetu do spraw Badań Naukowych i Zasad Religijnych (Permanent Committee for Scientific Research and Religious Rulings) source: Tanbeehat 'ala Ahkam tachtassu bil-Mu'minat (str. 62-67)

Krwawienie menstruacyjne oraz krwawienie w połogu

Kobieta nie może pościć, jeśli doświadcza jednego z powyższych stanów i musi odrobić opuszczone dni postu w późniejszym terminie. Według dwóch zbiorów *Sahih*, Aisza powiedziała: „Jesteśmy zobowiązane do nadrobienia (opuszczonych) dni postu, nie jesteśmy wszakże zobowiązane do odrobienia (opuszczonych) modlitw”. Szeich al-Islam Ibn Taimijjah tłumaczy w *Madżmu-l-Fatawa* [15/251]: „Podczas menstruacji organizm kobiety wydała z siebie znaczną ilość krwi. Kobieta miesiączkująca może pościć w terminie innym niż ten, w którym jej organizm pozbywa się krwi. Jej post jest pragmatyczny i sensowny tylko wówczas, gdy nie występuje menstruacja, albowiem nie zachodzi wówczas ubytek krwi będącej głównym składnikiem wzmacniającym organizm. Post podczas menstruacji, która w naturalny sposób powoduje osłabienie organizmu, może doprowadzić do poważnych powikłań, które z kolei mogą wpłynąć na kondycję postu, który utraci swój przedmiotowy sens. Oto dlatego zaleca się, aby kobieta pościła tylko w dniach, w których nie występuje krwawienie miesięczne”.

Ciąża, karmienie piersią

Kobieta ciężarna lub karmiąca może przerwać post, jeśli zagraża on zdrowiu matki lub/i dziecka. Jeśli zagrożenie, z którego powodu kobieta przerywa post dotyczy tylko dziecka, wówczas musi odrobić dni, które opuściła oraz nakarmić tylu potrzebujących, ile dni opuściła. W przypadku, gdy zagrożenie dotyczy wyłącznie zdrowia kobiety, wówczas wystarczy jeżeli dopełni ona postu w innym terminie. Opiera się to na zarządzeniu dotyczącym kobiet ciężarnych i karmiących piersią z łaskawości Allaha: [Koran 2:184] {w przypadku zaś tych którzy mogą pościć tylko z wielką trudnością, istnieje pokuta - nakarmić biednego.} Ibn Kasir powiedział w *Tafsirze* [1/379]: „Werset ten dotyczy między innymi kobiet ciężarnych oraz tych, które karmią piersią, jeśli obawiają się o swoje zdrowie lub zdrowie swoich dzieci”. Szeich Ibn Taimijjah stwierdził: „Jeśli kobieta ciężarna obawia się o płód, wówczas nie musi pościć, jednak w zamian odrobić musi opuszczone dni postu w innym terminie i nakarmić potrzebującego (około) dwoma kilogramami chleba”. [Madżmu-l-Fatawa: 25/318]

Krwawienie z dróg rodnych, inne niż menstruacja - *istihadah*

Kobieta, która doświadcza *istihadah*'y nie może przerwać postu. Szeich Ibn Taimijjah powiedział: „Jest inaczej z kobietą w stanie *istihadah*, albowiem czas jego trwania nie może być określony, nie można zatem przewidzieć terminu od którego zalecane byłoby dla kobiety ponowne rozpoczęcie postu. Nie można również przewidzieć wystąpienia stanów takich jak wymioty, krwawienie z powodu skaleczenia, oparzenie, *ihtilam* (stan, podczas którego z intymnych części ciała wydobywa się wydzielina niespowodowana grą wstępną lub stosunkiem), jak również wszelkich innych przypadków, niezależnych od woli człowieka. *Istihadah* w przeciwieństwie do krwawienia menstruacyjnego, nie zezwala na przerwanie postu.” [Madżmu-l-Fatawa 25/251]

Post nadobowiązkowy

Kobieta zamężna może przestrzegać postu nadobowiązkowego (zalecanego, post wynikający z sunny, inny niż w ramadanie) jeżeli uzyska na to zgodę męża (jeśli ten jest w domu, tzn. nie podróżuje). Opiera się to między innymi na hadisach Bucharięgo i Musłima od Abu Hurajry, którzy przytoczył słowa Proroka (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim): „Kobieta nie może pościć, kiedy jej mąż jest przy niej, chyba że uzyska od niego pozwolenie”. Inni kolekcjonerzy hadisów (Ahmad, Abu Da'ud) umieścili dopisek „oprócz ramadanu”. Należy jednak zaznaczyć, że w sytuacji kiedy mąż przebywa z dala od domu

(podróżuje, pracuje za granicą, itp.) kobieta może przestrzegać postu nadobowiązkowego w dowolnym terminie zgodnym z sunną Proroka. Podobnie kobiety, które nie są zamężne mogą przestrzegać postu nadobowiązkowego w dowolnym, zgodnym z sunną terminie. Jeśli kobieta ma do odrobienia dni postu obowiązkowego opuszczone w ramadanie, powinna najpierw odrobić te dni, a dopiero potem przestrzegać postu nadobowiązkowego. A Allah wie najlepiej.

17. ITIKAF - ODOSONBIENIE W MECZECIE

Zgodnie z szariatem, *itikaf* to przebywanie w odosobnieniu w meczecie w intencji zbliżenia się do Allaha. *Itikafowi* oddawać może się każdy muzułmanin (mężczyzna i kobieta), który osiągnął wiek dojrzałości pciowej i nie jest w stanie *dżanabah* (jest oczyszczony z większej nieczystości)

Podczas *itikaf* wolno:

- opuścić miejsce *itikaf*, by pożegnać się z rodziną;
- czesać, golić włosy, skracać paznokcie, perfumować się, nosić najlepsze ubranie;
- opuścić meczet z istotnych powodów (potrzeba fizjologiczna, positek, jeśli wierny nie przyniósł ze sobą pożywienia);
- jeść, pić i spać w meczecie pod warunkiem zachowania czystości miejsca.

Przekazał Abu Said al-Chudri: Wystannik Allaha (pokój i błogostawieństwo Allaha z nim) oddawał się odosobnieniu (*itikaf* w meczecie) w środkowych dziesięciu dniach ramadanu, a po upływie dwudziestej nocy, dwudziestego pierwszego ramadanu wracał do domu. I ludzie, którzy oddawali się z nim odosobnieniu w meczecie (*itikaf*) wracali do swoich domów. Pewnego razu w miesiącu ramadan, kiedy pozostawał w odosobnieniu w meczecie ustanowił modlitwy nocne w nocy, której zwykle wracał do domu, a potem zwrócił się do ludzi i nakazał im, co nakazał mu Allah, i powiedział „Miałem w zwyczaju oddawać się odosobnieniu w meczecie w tych dziesięciu dniach (środkowej z trzech części miesiąca), ale teraz pozostanę w odosobnieniu (*itikaf*) przez ostatnie dziesięć dni (miesiąca); zatem niechaj ten, kto pozostawał ze mną w odosobnieniu (*itikaf*) zostanie w miejscu odosobnienia. Zostałem poinformowany o (dacie) tej Nocy, ale zapomniałem ją. Zatem wypatrujcie jej w ostatnich nieparzystych dziesięciu dniach (miesiąca). Przyśniło mi się też, że wykonywałem pokłon na błocie i wodzie”. Dwudziestego pierwszego niebo pokryły chmury i padał deszcz, a woda przeciekała przez dach meczetu w miejscu, w którym modlił się Prorok. Widziałem na własne oczy Proroka, jak opuszczał po zakończeniu modlitw porannych (meczet) i twarz pokrytą miał błotem i wodą. [*Sahih* Buchari]

Itikaf dzieli się na dwa rodzaje: nadobowiązkowy (*masnun*) oraz obowiązkowy (*wadžib*):

- nadobowiązkowy (*masnun*) - to odosobnienie w meczecie, któremu muzułmanin oddaje się dobrowolnie, by zbliżyć do Allaha i naśladować Proroka Muhammada, zalecany przede wszystkim w ostatnich dziesięciu dniach/nocach ramadanu. Przekazała Aisza: Wystannik Allaha (pokój i błogostawieństwo Allaha z nim) pozostawał w odosobnieniu w meczecie w ostatnich dziesięciu nocach ramadanu i mawiał: „Wypatrujcie Nocy Przeznaczenia (*Qadr*) w ostatnich dziesięciu nocach ramadanu”. [*Sahih* Buchari]
- obowiązkowy (*wadžib*) - to *itikaf*, do którego wierny zobowiązał się przysięgą. Przekazał Ibn Umar, że Umar zobowiązał się w okresie ignorancji przed islamem, pozostać w odosobnieniu w Świętym Meczecie. (Jeden z narratorów sądzi, że Umar zobowiązał się do tego przez jedną noc.) Wystannik Allaha (pokój i

błogostawieństwo Allaha z nim) powiedział Umarowi, aby wypełnił zobowiązanie. [Buchari]

Odosobnienie w meczecie (*itikaf*) należy rozpocząć po modlitwie *fadžr*. „Jeśli Prorok (pokój i błogostawieństwo Allaha z nim) zamierzał oddać się odosobnieniu w meczecie (*itikaf*), odmawiał modlitwę *fadžr* i po niej udawał się do ustronnego miejsca, wydzielonego na *itikaf* miejsca w meczecie”.

18. NOC PRZEZNACZENIA (LAJLAT AL-QADR)

Lajlat al-Qadr - Noc Przeznaczenia, błędnie tłumaczona jako *noc siły* to jedna z nieparzystych ostatnich dziesięciu nocy ramadanu. Nie wiadomo dokładnie, której z nich dokonuje się przeznaczenie. W Noc Przeznaczenia miało miejsce pierwsze objawienie Koranu.

[Koran 44:2-4] {Na księgę klarowną, która wyjaśnia wszystko. Zestaliśmy ją (Koran) podczas nocy błogostawionej (w Noc Przeznaczenia). Zaprawdę, zawsze ostrzegaliśmy (ludzi, że kara dosięgnie tych, którzy nie wierzą w Allaha i nie oddają tylko Jemu czci). Podczas niej (Nocy Przeznaczenia) zarządzane, orzekane są wszystkie przeznaczone rzeczy⁴.}

Koran naucza, że Noc ta lepsza jest od tysiąca miesięcy, zaś muzułmanin, który spędza ją na modlitwie, recytacji Koranu, czci Allaha, otrzyma nagrodę większą niż otrzymałby oddając Mu cześć przez tysiąc miesięcy (83 lata i 4 miesiące).

[Koran 97:1-5] {Zaprawdę, zestaliśmy ją (Koran) podczas Nocy Przeznaczenia. Skąd dowiesz się, czym jest Noc Przeznaczenia? Noc Przeznaczenia lepsza jest od tysiąca miesięcy (muzułmanin, który spędza ją na modlitwie, recytacji Koranu, czci Allaha, otrzyma nagrodę większą niż otrzymałby oddając Mu cześć przez tysiąc miesięcy (83 lata i 4 miesiące). aniołowie i *ruh* (anioł Gabriel) zstępują tej Nocy, za pozwoleniem Allaha, z wszystkimi wyrokami. Pokój (i błogostawieństwo gwarantuje w niej Allah prawowiernym) aż do pojawienia się świtu!}

Przekazał Abu Hurajra: Prorok (pokój i błogostawieństwo Allaha z nim) powiedział: „Allah wybaczy wszystkie grzechy wiernemu, którego modlitwy wznoszone w Noc Przeznaczenia (Qadr) płyną szczerze z serca, w nadziei na nagrodę od Allaha; a osobie, która pości w miesiącu ramadan z szczerą wiarą i nadzieją na nagrodę od Allaha, wybaczone zostaną wszystkie popełnione przez nią grzechy”. [Sahih Buchari]

Przekazała Aisza: Wystannik Allaha (pokój i błogostawieństwo Allaha z nim) powiedział: „Szukajcie Nocy Przeznaczenia w nieparzystych nocach ostatnich dziesięciu dni ramadanu”. [Sahih Buchari]

Przekazał Ibn Abbas: Prorok (pokój i błogostawieństwo Allaha z nim) powiedział: „Wypatrujcie Nocy Przeznaczenia w ostatnich dziesięciu nocach miesiąca ramadan; w nocach w których dziewięć lub siedem lub pięć nocy zostało z ostatnich dziesięciu nocy ramadanu (dwudziestej pierwszej, dwudziestej trzeciej, dwudziestej piątej, itp.)”. [Sahih Buchari]

Przekazał Ibn Abbas: Wystannik Allaha (pokój i błogostawieństwo Allaha z nim) powiedział: „Noc Przeznaczenia to jedna z dziesięciu nocy miesiąca (ramadan), z pierwszych dziesięciu lub ostatnich (pozostałych) siedmiu nocy (ramadanu)”.

Ibn Abbas dodał: „Wypatrujcie jej dwudziestego czwartego (ramadanu)”. [Sahih Buchari]

⁴ kwestie śmierci, narodzin, zaopatrzenia, klęsk, katastrof, itp. - na cały rok następny zgodnie z zarządzeniem Allaha

Przekazał Ubada bin as-Samit: Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) wyszedł, aby powiadomić nas o Nocy Przeznaczenia, ale dwaj muzułmanie się sprzeciali. Prorok powiedział: „Przyszedłem, aby powiadomić was o Nocy Przeznaczenia, ale sprzeciali się ci ludzie, więc wieści zostały odebrane; chociaż, być może dla waszego dobra, a zatem szukajcie jej dwudziestej dziewiątej, dwudziestej siódmej i dwudziestej piątej (nocy ramadanu). [Sahih Buchari]

19. ZAKAT AL-FITR - JAŁMUŻNA Z OKAZJI KOŃCA POSTU

Zakat *al-fitr* to obowiązujący muzułmanina akt dobroczynności - przekazanie potrzebującym określonej ilości pożywienia po zakończeniu ramadanu **przed** modlitwą świąteczną w pierwszym dniu miesiąca szawwal.

Zakat *al-fitr* oznacza dosłownie oczyszczenie, wzrost. Ibn Umar powiedział: „Prorok nakazał aby jeden *sa'a* daktyli lub jeden *sa'a* pszenicy przekazywany był jako *zakat al-fitr* przez każdego muzułmanina, młodego i starszego, mężczyznę i kobietę, wolnego i niewolnika”. [Buchari i Muslim]

Ibn Abbas powiedział: „Wysłannik Allaha nakazał przekazywanie *zakatu al-fitr* poszczącemu, aby ochronił go od złych uczynków i słów, i by zapewnić pożywienie potrzebującym”. {Abu Dawud i Ibn Madżah}

Kiedy należy przekazać *zakat al-fitr*

Zakat *al-fitr* należy przekazać przed modlitwą świąteczną z okazji końca postu w ramadanie, można to zrobić na dzień lub dwa przed modlitwą świąteczną (robił tak Umar) lub w dniu święta ale tak, by zdążyć przed modlitwą świąteczną.

Ibn Umar przekazał, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) nakazał przekazywać *zakat al-fitr* przed udaniem się na modlitwę świąteczną. Jeśli *zakat al-fitr* przekazany zostanie po modlitwie zostanie zaliczony wiernemu jako zwykła jałmużna (a nie *zakat al-fitr*).

Prorok powiedział: „*Zakat al-fitr* wypłacony przed modlitwą (święteczną) uznawany jest za zaakceptowany, a wypłacony po modlitwie - za zwykłą jałmużnę”. [Abu Dawud]

Wartość *zakatu al-fitr*

Abu Said powiedział: „Rozdawaliśmy *zakat al-fitr* w imieniu każdego dziecka, osoby starszej, wolnej i niewolnika (podopiecznych) za życia Wysłannika Allaha - jeden *sa'a* pożywienia lub jeden *sa'a* twarogu lub jeden *sa'a* pszenicy lub jeden *sa'a* daktyli lub jeden *sa'a* rodzyneków”. [Buchari, Muslim]

Hadisy wskazują, że wartość *zakatu al-fitr* określa jednostka jednego *sa'a* - daktyli, jęczmienia, rodzynek, sera, ziaren pszenicy, ryżu. Uczeni twierdzą, że każdy rodzaj pożywienia charakterystyczny dla danego regionu kwalifikuje się jako *zakat al-fitr*, mogą być to np.: mąka, mięso, mleko, itp. Rzeczy inne niż pożywienie takie jak pieniądze, ubranie, meble, i im podobne nie mogą być darowane jako *zakat al-fitr*. Muzułmanin płaci za siebie i za tych, którzy są pod jego opieką (podopiecznych) przekazując na rzecz ubogich muzułmanów - za każdą z osób 1 *sa'a* - ok. 2,5 - 3 kg pożywienia (można oczywiście więcej).

Kto musi wypłacić *zakat al-fitr* i kto jest uprawniony do otrzymania *zakatu al-fitr*

Przekazanie *zakatu al-fitr* jest obowiązkiem każdego muzułmanina na rzecz innego potrzebującego, ubogiego muzułmanina - kobiety, mężczyzny, niewolnika, osoby starszej, młodszej. [Buchari, Muslim, Abu Dawud]

Zakat al-fitr może być przekazany jednej osobie z ośmiu grup kwalifikujących się do otrzymania obowiązkowego zakatu od majątku (*zakat al-mal*; więcej na ten temat czytaj: <http://sites.google.com/site/oislamie/ksiega-jalmuzny>), określonych w Koranie, aczkolwiek Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) zalecał, aby przekazywać go najbardziej potrzebującym, jako że jego celem jest „zaopatrzenie potrzebujących w pożywienie”.

Mężczyzna będący głową domu może przekazać *zakat al-fitr* w imieniu żony, dzieci, rodziców (jeśli znajdują się na jego utrzymaniu).

Zakat al-fitr jest obowiązkiem osoby, która przyjęła islam - nawet w ostatnich sekundach ramadanu.

Zakat należy uregulować również w imieniu wiernego, który umarł przed zakończeniem ramadanu, powinni uczynić to krewni; osoba chora, która nie może pościć w trakcie ramadanu, również musi wywiązać się z obowiązku zapłaty *zakatu al-fitr*.

Zakat al-fitr należy również przekazać w imieniu poczętego lecz nienarodzonego jeszcze dziecka.

20. MODLITWA I ŚWIĘTO Z OKAZJI ZAKOŃCZENIA POSTU - *ID AL-FITR*

Dzień świąteczny (pierwszy dzień miesiąca *szawwal*, po ramadanie) muzułmanie rozpoczynają z samego rana posiłkiem, a po modlitwie *fadžr* odmawiają modlitwę świąteczną. Pierwszego dnia święta nie wolno pościć.

Przekazał Abu Ubaid, niewolnik Ibn Azhara, że świętował z Umarem bin al-Chattab, który powiedział: „Wysłannik Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) zabronił ludziom postu w dniu, w którym przerywa się post (post w ramadanie) oraz w dniu, w którym je się mięso zwierząt ofiarnych (w pierwszych dniach święta *al-fitr* oraz *al-adha*)”. [Sahih Buchari]

Przygotowania do modlitwy świątecznej

Sunna zaleca wzięcie kąpieli (*ghusl*), nałożenie odświętnego ubrania oraz użycie przez mężczyzn perfum przed udaniem się na modlitwę świąteczną. Uczony Ibn al-Qajjim powiedział: „Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) nakładał najlepsze ubranie na modlitwy świąteczne, a miał ubranie zarezerwowane specjalnie na dwa święta oraz *dżumuah* (piątkową modlitwę zbiorową)”.

Spożycie posiłku przed udaniem się na modlitwę.

Dzień święta *al-fitr* to dzień przerwania postu, zatem zaleca się spożyć posiłek (Sunna Proroka zaleca zjedzenie nieparzystej liczby daktyli) przed udaniem na modlitwę świąteczną.

Anas przekazał: „Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) nie wychodził z domu w dniu święta *al-fitr* dopóki nie zjadł nieparzystej liczby daktyli”. [Buchari]

Udział kobiet i dzieci w modlitwie świątecznej.

Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) zabierał swoje żony oraz córki na modlitwy z okazji obu świąt.

Umm Atijah rzekła: „Nakazany został nam, pannom, i kobietom miesięczkującym udział w obu świątach (modlitwach), abyśmy mogły doświadczyć dobra i próśb mużłmanów. Aczkolwiek kobiety miesięczkujące stały z dala od miejsca modlitwy”. Powiedziała (narratorka), „Któraś z nas może nie mieć wierzchniego okrycia”. Prorok rzekł: „Jest siostra w islamie powinna pożyczyc jej wierzchniego okrycia”. [Buchari i Muslim]

Modlitwa świąteczna

Modlitwa świąteczna składa się z dwóch rakatów. Jest sunną recytacja siedmiu *takbirów*: „*Allahu akbar*” w pierwszym rakacie oraz pięciu w drugim (poza takbirem recytowanym zwykle w pozycji stojącej - *qijam*). Podczas każdego takbiru należy unosić ręce.

Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) rzekł: „W modlitwie z okazji święta *al-fitr* jest siedem takbirów w pierwszym rakacie, pięć w drugim, następnie recytacja po nich w obu rakatach”. [Abu Dawud]

Modlitwa z okazji święta nie różni się od dwurakatowej modlitwy porannej (*fadžr*), aczkolwiek na modlitwy świąteczne nie ogłasza się azanu ani iqamy. Po modlitwie wygłaszane jest kazanie, w którym imam może poruszać w świetle Koranu i hadisów, tematy dotyczące społeczności mużłmańskiej.

Modlitwa świąteczna powinna mieć miejsce na otwartej przestrzeni w pobliżu miasta, dziś często odmawia się ją w dużych meczetach.

Sunna zaleca podczas świąt użycie perfum (przez mężczyzn poza domem), nakładanie najlepszych ubrań, spożycie posiłku przed udaniem się na modlitwę świąteczną; post na dzień przed świętem *al-adha*; odmówienie modlitwy na otwartej przestrzeni jest zalecane, chyba że zachodzą przyczyny, które to uniemożliwiają. Dżabir przekazał, że Prorok wracał pieszo z miejsca modlitwy świątecznej inną drogą, niż się na nią udawał [*Sahih* Buchari]; towarzysze Proroka spotykając się podczas świąt, przekazywali sobie życzenia: „Oby Allah przyjął od nas i od ciebie”. [Ahmad]

Zabawy i gry podczas świąt są dozwolone pod warunkiem, że nie przekraczają granic islamu. Anas powiedział: „Kiedy Prorok przybył do Medyny, jej mieszkańcy bawili się podczas dwóch dni. Prorok zamienił je na dwa lepsze dni: święto przerwania postu (*id al-fitr*) oraz święto dnia ofiary (*id al-adha*). [An-Nasai, ibn Hibban]

21. POST DOBROWOLNY (NADOBOWIĄZKOWY).

Post jest zalecany dla tych, którzy obawiają się popełnienia zabronionych stosunków płciowych tzn. osób w stanie wolnym.

Przekazał Alqama: Kiedy szedłem z Abdullah, rzekł: „Kiedy byliśmy z Prorokiem, powiedział: „Ten, kogo stać na małżeństwo powinien się ożenić, ponieważ pomoże mu to powstrzymać się od spoglądania na kobiety i uchroni intymne części jego ciała od popełniania zabronionych stosunków, a kto nie może pozwolić sobie na małżeństwo, temu zalecany jest post, albowiem post umniejsza jego pożądanie”.

Sześć dni w miesiącu szawwal

Szawwal to dziesiąty miesiąc kalendarza księżycowego; pierwszy dzień *szawwal* to święto zakończenia postu (*id al-fitr*), w którym nie wolno pościć; zalecany postem, którego można przestrzegać w miesiącu *szawwal* jest post sześciodniowy - może być to post ciągły lub z przerwami. Jeśli przestrzega się postu przez sześć kolejnych dni można np. rozpocząć post w czwartym dniu miesiąca *szawwal* i zakończyć w dziewiątym, lub można wybrać sześć (dowolnych, rozstrzelonych) dni w tym miesiącu, aczkolwiek należy dopełnić postu przed ostatnim dniem miesiąca *szawwal*. Na przykład można pościć w trzecim, piątym, siódmym, dziewiątym, czternastym i piętnastym dniu.

Abu Ajjub al-Ansari przekazał, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „Ten, kto przestrzega postu w (miesiącu) ramadan i pości sześć dni w (miesiącu) *szawwal*, czyni tak, jakby pościł przez *dhar* [rok, wieczność, całe życie] (tu: rok)”. [Buchari] Analizując powyższy hadis uczeni muzułmańscy (*ulama*) wyjaśnili: za dobry uczynek (*hasanat*) wierny wynagrodzony zostanie minimum dziesięciokrotnie. Wynika z tego, że jeden ramadan równa się dziesięciu miesiącom postu, a dodatkowe sześć dni - dwóm. To daje razem dwanaście miesięcy, czyli rok.

Post w pierwszych dziesięciu dniach miesiąca zul-hidżdża

Uczeni zgadzają się, że zalecany jest post w pierwszych dziewięciu dniach zul-hidżdża (dziesiąty dzień to święto (*al-adha*), a pierwszego dnia święta post jest zabroniony). [Buhuti, *Kaszszaf Al-Qjina*; Nawawi, *Madżmu` Fatawa Hindijja*; Haskafi, *Durr Al-Muchtar*; Dardir, *Al-Szarh Al-Saghir*]

Abu Hurajra przekazał, że Wystannik Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „Nie ma dni droższych dla Allaha, w których wykonuje się akty czci (ibadat), niż pierwsze dziesięć dni *zul-hidżdża*. Post w tych dniach jest równy całorocznemu postowi, a akty czci odprawiane w jednej nocy w tym czasie równają się aktom czci odprawianym w Noc Przeznaczenia”. [Ibn Madżah, Tirmidhi]

Post w dniu Arafat (9-ty dzień zul-hidżdża) dla tych, którzy nie odprawiają *hadżdż*

Abu Qatada przekazał, że Wystannik Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) rzekł: „Post w dniu Arafat (dziewiąty dzień *zul-hidżdża*) to odkupienie dwóch lat, roku poprzedniego i następnego. A post w dniu Aszura (dziesiąty dzień miesiąca *muharram*) to odkupienie roku przeszłego”. [Muslim, Abu Dawud, ibn Madżah, Nasai]

Post w dniu Arafat został określony przez Proroka jako zalecany (*mustahabb*)

Przekazała Umm al-Fadl bint al-Haris: „Ludzie, którzy byli ze mną w dniu Arafat, różnili się odnośnie kwestii, czy Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) pościł, czy nie; niektórzy mówili, że tak, zaś drudzy, że nie. Podostałam mu więc misę pełną mleka, kiedy jechał na wielbłądzie, a on je wypił”. [Sahih Buchari]

Przekazała Maimuna: „Ludzie nie byli pewni, czy Prorok pościł czy nie w dniu Arafat, więc wystąpiłam (mu) mleko, kiedy stał na Arafat, wypił je a ludzie na niego patrzyli”. [Sahih Buchari]

Według szkoły hanafickiej post w dniu Arafat (dziewiątym dniu *zul-hidżdża*) zalecany jest nawet dla pielgrzyma odprawiającego *hadżdż* pod warunkiem, że go nie ostabi pozbawiając sił i uniemożliwiając całkowite oddanie się tego dnia modlitwom [Haskafi, Durr; Kasani, Bada'i]. Odnośnie hadisu, w którym Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) zabronił tego dnia postu pielgrzymom na Arafat, imamowie ze szkoły hanafickiej, tłumaczą, że dotyczy on tych, których post mógłby osłabić lub zmęczyć [wykładnia imama Tahawi w

Szarh Maani al-Asar, 2.82-83] opierając się na dużej ilości hadisów, podkreślających wyjątkowość tego dnia i postu w nim).

Post w dniach *taszriq* (11, 12 i 13 miesiąca *zul-hidżdża*) zwanych dniami Mina

Hiszam powiedział: „Mój ojciec powiedział, że Aisza pościła w dniach Mina”. Ojciec (*Hiszama*) też pościł w tych dniach. Przekazali Aisza i Ibn Umar: „Nikommu nie wolno było pościć w dniach *taszriq* poza tymi, którzy nie mogli pozwolić sobie na zwierzę ofiarne (*hadj*)”. Przekazał Ibn Umar: „Ten, kto wykonuje *hadżdż at-tamattu* (i nie stać go na *hadj* - zwierzę ofiarne - może pościć w dniu Arafat. A jeśli nie stać go na zwierzę ofiarne i nie pościł (przed świętem) wówczas powinien pościć w dniach Mina (11, 12 i 13 dzień *zul-hidżdża*).

Post w dniu Aszura (9 *muharram*)

Przekazał Ibn Abbas: Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) przybył do Medyny i zobaczył, że żydzi pościli w dniu Aszura. Zapytał ich o to. Odpowiedzieli: „To dobry dzień, dzień w którym Allah wybawił Izraelitów od wrogów. Tak samo czynił tego dnia Mojżesz”. Prorok powiedział: „Mamy większe prawo do Mojżesza od was”, i Prorok pościł tego dnia i kazał nam (muzułmanom) pościć. [*Sahih* Buchari]

Przekazała Aisza: Kurajczycy pościli w dniu Aszura za czasów ignorancji przed islamem, i Wysłannik Allaha również przestrzegał postu w tym dniu. Kiedy przybył do Medyny, pościł tego dnia i nakazał, aby inni też pościli. Później, kiedy nakaz postu w ramadanie został objawiony, zaprzestał postu w dniu Aszura, i stało się opcjonalnym, czy ktoś będzie pościł czy zaprzestanie postu w tym dniu. [*Sahih* Buchari]

Przekazał Humaid bin Abdur-Rahman, że słyszał jak Muawija bin Abi Sufjan w dniu Aszura, w roku, w którym odprawił *hadżdż*, mówił na minbarze (w meczecie): „Mieszkańcy Medyny! Gdzie są wasi uczeni w religii? Słyszałem, jak Wysłannik Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) mówił: „To jest dzień Aszura. Allah nie nakazał wam w nim postu, ale ja poszczę. Wy możecie wybrać, czy chcecie pościć czy nie (tego dnia)”. [*Sahih* Buchari]

Post w miesiącu *szaban*

Zalecany jest post przez większą ilość dni miesiąca *szaban*. Przekazała Aisza, że Wysłannik Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) pościł tak długo, że ktoś mógłby powiedzieć, że nie przestanie pościć, i przerywał post na tak długo, że ktoś mógłby powiedzieć, że nigdy nie będzie pościł. Nigdy nie widziałam, aby Wysłannik Allaha pościł przez cały miesiąc za wyjątkiem ramadanu, i nie widziałam, aby pościł dłużej w innym miesiącu, niż w szabanie. [Buchari]

Post w poniedziałki i czwartki

Prorok powiedział: „Oдноśnie postu w poniedziałek i czwartek, czyny wiernych przedstawiane są Allahowi w poniedziałki i czwartki, a chciałbym, aby moje czyny przedstawiane były, kiedy poszczę”. [Nasai]

Post 13, 14 i 15 dnia miesiąca księżycowego

Abu Dharr al-Ghafari powiedział: „Wysłannik Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „Abu Dharr! Jeśli będziesz pościł trzy dni każdego miesiąca, pość trzynastego, czternastego i piętnastego”. [at-Tirmizi, *sahih*; należy zaznaczyć że są to dni miesiąca księżycowego]

Post Dawida

Przekazał Abdullah bin Amr: Powiadomiono Wystannika Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) o moim poście, więc przyszedł do mnie, a ja rozłożyłem dla niego skórzane poduchy wypchane kłęczami płam daktylowych, ale usiadł na ziemi, a poduchy leżały między nami. Zapytał: „Czy nie wystarczy ci post podczas trzech dni w miesiącu?”. Odpowiedziałem: „Wystanniku Allaha! (Mogę pościć dłużej)”. Zapytał: „Pięciu?”. Odpartem: „Wystanniku Allaha!”. Zapytał: „Siedmiu?”. Odpowiedziałem: „Wystanniku Allaha!”. Zapytał: „Dziewięciu?”. Odpowiedziałem: „Wystanniku Allaha!” Zapytał: „Jedenastu?”. A potem Prorok powiedział: „Nie ma postu lepszego od postu proroka Dawida (pokój z nim), a trwał on pół roku. Zatem, pość co drugi dzień”.

Post w piątek został zabroniony

Jeśli wierny obudzi się rano w piątek i pości, powinien przerwać post (jeśli nie pościł dnia poprzedniego i nie zamierza pościć następnego).

Przekazał Abu Hurajra: Słyszałem, jak Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) mówił: „Nikt nie powinien pościć w piątek, chyba że pości dnia poprzedniego i następnego”. [*Sahih* Buchari]

Przekazała Dzuwairija bint al-Haris: Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) odwiedził ją w piątek, a ona wtedy pościła. Zapytał ją: „Pościłaś wczoraj?”. Odparta: „Nie”. Powiedział: „Zamierzasz pościć jutro?”. Odparta: „Nie”. Powiedział: „Przerwij zatem post”. Według innego hadisu, Abu Ajjub powiedział, że „Nakazał jej przerwać post”. [*Sahih* Buchari]